

Sygn. akt: I C 271/14 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Katarzyna Wencka</i>
Protokolant:	<i>Kamila Sowa</i>

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2014 r. w Bielsku Podlaskim

sprawy z powództwa (...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. przeciwko P. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

I C 271/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.wnosił o zasądzenie od pozwanego P. S.kwoty 1218,57 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 6 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy L. Z.wL.postanowieniem z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie sygn. akt (...)stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B. P.

Powód, w uzupełnieniu braków formalnych pozwu, podtrzymał wytoczone powództwo w całości i domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany P. S. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód (...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.usadniając żądanie pozwu powoływał się na umowę cesji wierzytelności z dnia 20 czerwca 2013 roku, na podstawie której przejął od poprzedniego wierzyciela (...)z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.prawa do wierzytelności wobec pozwanego w aktualnej kwocie 1218,57 złotych z tytułu zawartej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerze dłużnika (...) (umowa sprzedaży wierzytelności k.15-17). Powód wskazał, że mocą tej umowy pozwany otrzymał dostęp do usług świadczonych przez (...)z o.o. i zobowiązał się do uiszczenia opłat. Powód powoływał się również na wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...)z dnia 6 grudnia 2013 roku, który w

jego ocenie dowodzi istnienia zobowiązania pozwanego wobec powoda, ze wskazaniem, że powód wierzytelność nabył mocą umowy z dnia 20 czerwca 2013 roku (k.12).

Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew) chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

W myśl art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

W piśmiennictwie zauważono, że przy analizie stosunku dłużnik – cesjonariusz szczególnie uwidaczniają się dwie zasady, charakteryzujące ten stosunek. Pierwsza dotyczy nabycia przez cesjonariusza w drodze przelewu wierzytelności tylu praw, ile miał cedent. Wyraża to paremia *nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet*. Cesjonariusz nie może, więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Druga zasada dotyczy sytuacji prawnej dłużnika, która nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem (J. Mojak (w:) Kodeks..., s. 162; H. Ciepła (w:) Komentarz..., s. 595; B. Łubkowski (w:) Kodeks..., s. 1225). Z wierzytelnością po przelewie pozostają zatem związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta). Wskazuje się na trzy rodzaje zarzutów: te, które przysługiwały dłużnikowi w stosunku do cedenta, zarzuty osobiste dłużnika oraz zarzuty dotyczące samej umowy cesji (nie będące zarzutami ani osobistymi, ani służącymi w stosunku do cedenta)

W ocenie Sądu powództwo niniejsze winno ulec oddaleniu.

W myśl art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego powództwa tj. okoliczności prawo tworzące, a pozwany, jeżeli faktów tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda.

W ocenie Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do uznania, ażeby zaistniały przesłanki uzasadniające obciążenie pozwanego należnościami dochodzonymi pozwem a wynikającymi z dokumentów przedstawionych Sądowi do oceny. W aktach sprawy brak jest umowy o świadczenie usług abonamentowych, regulaminu lub innych dokumentów, z których wynikałaby wierzytelność, na którą powołuje się powód. Przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz umowa cesji wierzytelności nie są wystarczające do merytorycznej weryfikacji wysokości i wymagalności dochodzonej pozwem należności.

Powód przedłożył wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) z dnia 6 grudnia 2013 roku.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust.2).

Powyższy przepis art. 194 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych został dodany w wyniku nowelizacji poprzedzonej orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego i obowiązuje od dnia 20 lipca 2013 roku. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 11 lipca 2011 r. (P 1/10, OTK-A 2011, nr 6, poz. 53), uznał, że art. 194 u.f.i. w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych

funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji RP oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji RP. Orzeczenie to, będące konsekwencją wyroku TK z dnia 15 marca 2011 r., P 7/09, OTK-A 2011, nr 2, poz. 12, odnoszącego się do dokumentów wystawianych przez banki na podstawie art. 95 ust. 1 pr. bank., oparte zostało na założeniu, że fundusz sekurytyzacyjny, będąc uprawnionym do nabywania wierzytelności od wszelkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, którym nie przysługują przywileje analogiczne do określonego w art. 194 u.f.i., znajduje się w toku postępowania cywilnego w niezasadnie uprzywilejowanej pozycji względem pozwanego, którego obciąża ciężar zaprzeczenia prawdziwości dokumentu urzędowego (art. 252 k.p.c.) posiadającego w tym postępowaniu szczególną moc dowodową. Powyższe uprzywilejowanie, nieznajdujące uzasadnienia w odniesieniu do podmiotów niezwiązanych w żaden sposób z realizacją zadań publicznych, narusza zasadę określoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP rozumianą jako zapewnienie "równości broni" stron postępowania (por. wyroki TK z dnia 12 grudnia 2006 r., P 15/05, OTK-A 2006, nr 11, poz. 171, oraz z dnia 19 lutego 2003 r., P 11/02, OTK-A 2003, nr 2, poz. 12).

W wykonaniu obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroków TK z dnia 15 marca 2011 r. (P 7/09) oraz z dnia 11 lipca 2011 r. (P 1/10) z dniem 20 lipca 2013 r. znowelizowano prawo bankowe oraz ustawę o funduszach inwestycyjnych poprzez dodanie w jej art. 194 ust. 2 przesądzającego, że moc prawna dokumentów urzędowych w postaci ksiąg rachunkowych, wyciągów z tych ksiąg oraz oświadczeń, o których mowa w ust. 1, nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Dokumenty wskazane w ust. 1 komentowanego przepisu nie korzystają z przywilejów wynikających z domniemania prawdziwości i domniemania autentyczności właściwych dokumentom urzędowym przewidzianych w szczególności w art. 252 k.p.c. (przeniesienie ciężaru dowodu na zaprzeczającego prawdziwości dokumentu), art. 333 § 2 k.p.c. (rygor natychmiastowej wykonalności) oraz art. 485 § 1 k.p.c. (podstawa wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym).

Wobec powyższego, w obecnym stanie prawnym do oceny prawnej mocy dowodowej wyciągów z funduszu sekurytyzacyjnego nie mają zatem zastosowania przepisy prawa cywilnego stanowiące, iż dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 kpc) a strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić (art. 252 kpc).

Nawet gdyby przyjąć, iż domniemanie prawne z art. 244 § 1 kpc obowiązywałoby w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego, odnosić się ono mogłoby co najwyżej do faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmowałoby zaś samego faktu istnienia tej wierzytelności (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 grudnia 2012 roku w sprawie I ACa 652/12). O ile należałoby przyjąć, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdzałby fakt dokonania cesji (nabycia wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia w świetle prawa cywilnego lub szerzej - do wykazania istnienia wierzytelności w razie zaprzeczenia przez pozwanego jej istnieniu, konieczne byłoby przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z 7 października 2009 roku, sygn. akt III CZP 65/09).

Przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) z dnia 6 grudnia 2013 roku, nie stanowi zatem wystarczającego dowodu na potwierdzenie istnienia wierzytelności, jej wysokości i wymagalności. Nie ma mocy dokumentu urzędowego. Może być jedynie potraktowany jako dokument prywatny, stanowiący dowód tego, iż osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Również treść umowy cesji wierzytelności z dnia 20 czerwca 2013 roku zawartej pomiędzy (...)z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.a powodem (k.15-17), w której znajduje się oświadczenie cedenta, że przedmiotem umowy są wierzytelności bezsporne i wymagalne, nie stanowi dowodu istnienia wierzytelności będącej przedmiotem cesji. Zgodnie, bowiem z przepisem art. 516 kc zbywca wierzytelności ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje. Oznacza to, że samo oświadczenie cedenta o treści wskazanej przez powoda nie może być wyłącznym dowodem potwierdzającym wymagalność wierzytelności przysługującej powodowi, skoro ustawodawca przewidział odpowiedzialność cedenta za wady prawne cedowanej wierzytelności, w tym w

zakresie zarówno faktu istnienia wierzytelności, jak i rozmiaru określonego w umowie. Jeśli natomiast przesłanki i zasady odpowiedzialności zbywcy wierzytelności nie są określone w przepisach regulujących stosunek wewnętrzny, zasadne jest zastosowanie w tym zakresie przepisów regulujących odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 471 i n. kc); tak też K. Zagrobelny (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2006, s. 891; H. Ciepla (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. I, 2006, s. 670.

Stosownie do treści art. 339 § 1 i 2 kpc jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W sprawie niniejszej pozwany, co prawda nie zaprzeczył istnieniu wierzytelności, bowiem nie zajął w sprawie stanowiska w ogóle, jednakże zdaniem Sądu przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, aby móc wydać wyrok uwzględniający roszczenie. Wątpliwości te powoduje w szczególności brak wykazania istnienia wierzytelności wobec pozwanego, jak też tego czy jest ona wymagalna i w jakim zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd na podstawie art. 509 § 1 i 2 kc w zw. z art. 6 kc, 194 ust.2 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) orzekł jak w sentencji wyroku.

Koszty procesu w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 kpc) ponosi powód.